

Kurs i lokal valg gjennomføring

Valgfilm fra Asker kirkelige fellesråd
Vil du ha et godt Råd? Høsten 2023 er det valg til
menighetsrådene i Asker. - YouTube

Den norske kirke er en demokratisk folkekirke

Tema

- Om Kirkevalget
- Nytt ved Kirkevalget
- **Nominasjon og rekruttering til menighetsrådsvalget**
- Kommunikasjon
- Nominasjon og rekruttering til valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet
- Ymse

Hvorfor er kirkevalg viktig?

- Ved kirkevalget har alle kirkens medlemmer mulighet til å være med å bestemme og påvirke kirkens fremtid.
- De folkevalgte er med og bestemmer hva lokalkirken skal bruke tid og krefter på.

Kirkevalget
10.-11.
september 2023

Kirkevalget er to valg

Høsten 2023 kan du stemme i to kirkevalg

Alle kandidater
presenteres på
kirkevalget.no

Menighetsrådsvalget

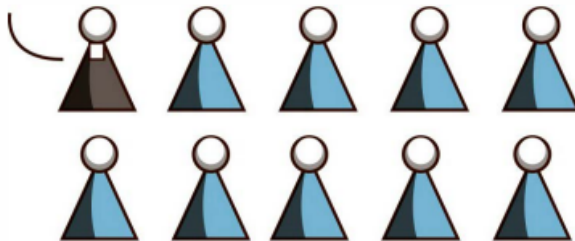
Bispedømmerrådsvalget

Et *valgkort* kommer i posten
i august 2023 til alle som har
stemmerett.

Du stemmer på representanter til
ditt lokale menighetsråd

Sokneprest

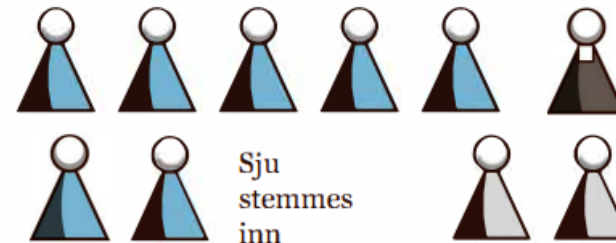
Hvert råd har 4-10
medlemmer + soknepresten

11 BISPEDØMMER

NORD-
HÅLOGALAND

Du stemmer på representanter til bispedøm-
merådet i det bispedømmet du er bosatt i

Biskopen
møter

To velges
blant kirkens
ansatte

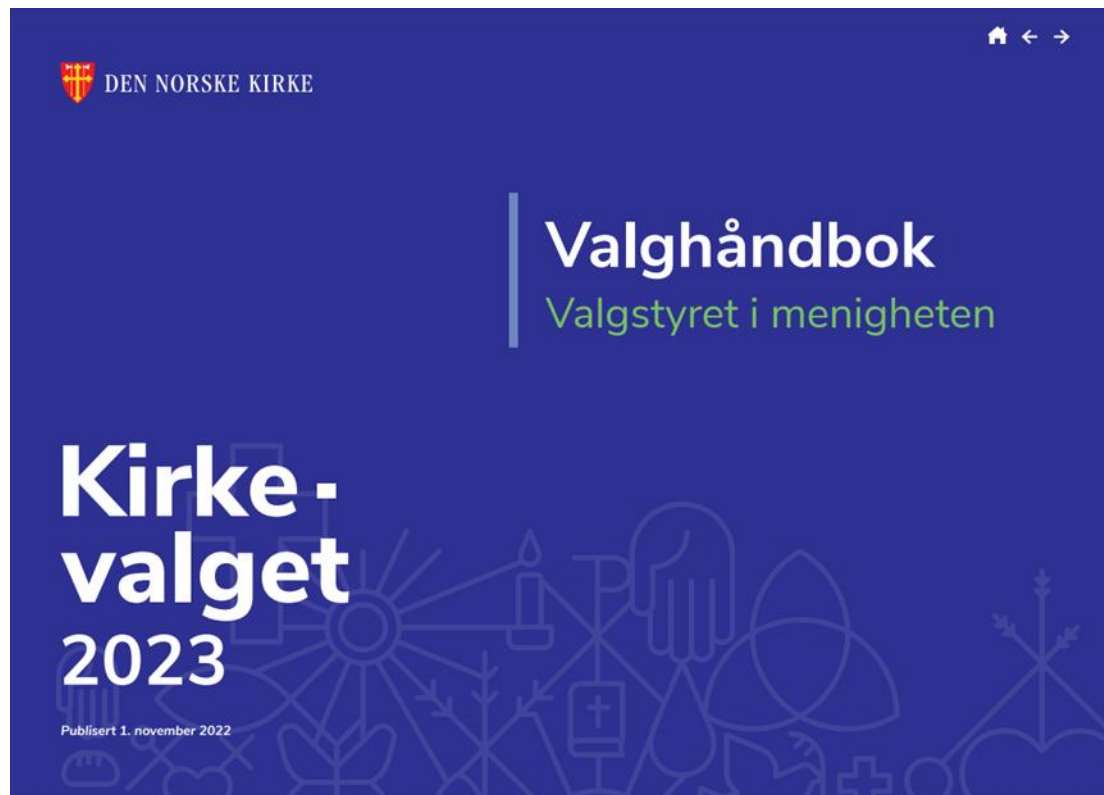
Hvert bispedømmeråd har 10 medlemmer.

Regler og rutiner

- Regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene)

- Valghåndbøker på

ressursbanken.kirken.no

Kirkevalget 2023

Valg i kirken gjennomføres hvert fjerde år. Førstkommende valg er i 2023.

Alder

Varighet

Laget av
Kirkerådet

Oppdatert
27. oktober 2022

I kirkevalget kan kirkens medlemmer (alle døpte som fyller 15 år i valgåret eller er eldre) stemme på kandidater til menighetsrådet i sitt sokn og bispedømmeråd i bispedømmet. Bispedømmerådene utgjør Kirkemøtet, kirkens øverste organ, som møtes en gang i året.

Informasjon til velgere om valget ligger på kirkevalget.no

Her i Ressursbanken vil ressurser til gjennomføring av valget komme.

→ [Praktisk gjennomføring av kirkevalget](#)

→ [Kommunikasjonsressurser til kirkevalget](#)

BESKRIVELSE

VALGHÅNDBOK

REGLER

VEILEDNINGER

SKJEMA

FORHÅNDSSTEMMING

STEMMESEDLER

DEN NORSKE KIRKE

Valgorganer og begreper

Valgorganer

- **Valgstyre** = Menighetsrådet utgjør valgstyret
- **Stemmestyre** = Administrerer stemmegivningen på hvert sted.
- **Valgfunksjonær** = personer som har en oppgave i valglokalet eller oppgaver knyttet til gjennomføringen av valget.
- **Valgråd** = Oppnevnes av bispedømmerådet, ansvar for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

Valgorganer og begreper

Begreper

- **Valgting:** Valgdagene, til forskjell fra forhåndsstemmeperioden (10.) - 11.september 2023
- **Manntall:** Oversikt over alle i stemmekretsen/soknet som har stemmerett
- **Stemme-krets:** Geografisk inndeling i kommunen som avgjør hvor en skal stemme på valgtinget
- **Flertallsvalg:** Valgordning som brukes der det kun er én liste i valget
- **Forholdstallsvalg:** Valgordning som brukes når det er to eller flere lister i valget

Nytt ved dette valget

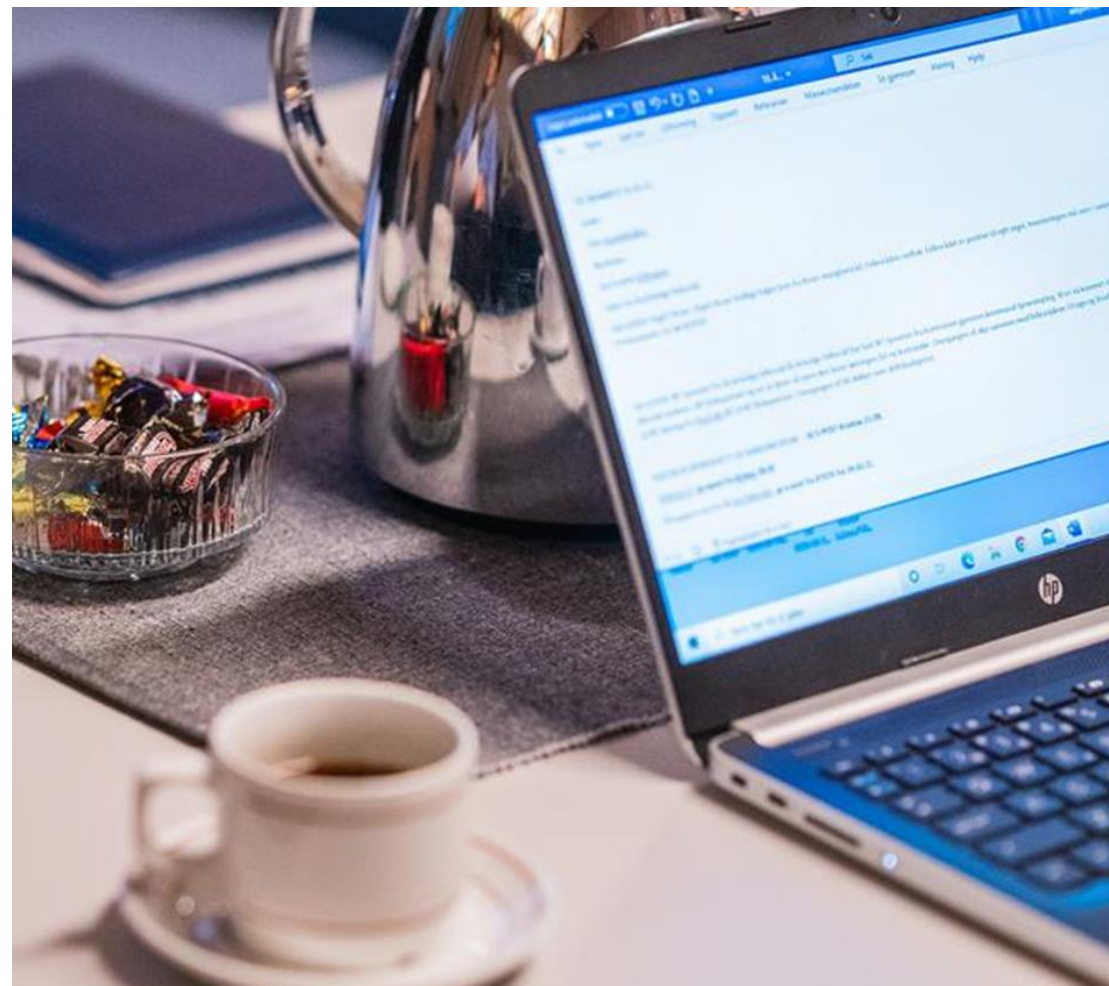
Forhåndsstemming

Digital forhåndsstemmegivning fra 10. august til 6. september 2023.

- De digitale stemmene blir telt opp digitalt og vil bli synlige i valgmodulen i medlemsregisteret.

Det er fastsatt **ett nasjonalt tidspunkt** for **fysisk** forhåndsstemmegivning i soknet:

- Den siste torsdagen i august i valgåret i tidsrommet 15:00 til 20:00.

Forhåndsstemming

- Hovedregel: det **skal** tilrettelegges for forhåndsstemmegiving i hvert fellesrådsområde :
  - i forbindelse med en gudstjeneste minst én søndag i perioden for forhåndsstemmegiving,
  - minst to timer i uken i perioden for forhåndsstemmegivingen.
- Det **bør** også legges til rette for forhåndsstemmegiving:
  - på de institusjoner som geografisk hører til det enkelte sogn
  - i tilknytning til minst ett arrangement for unge

Supplerende nominasjon

- Det skal åpnes for supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd uavhengig av hvor mange kandidater det er på Nominasjonskomitéens liste.
- Kunngjøring: Mellom 2. -15. mai kan andre komme med forslag til supplerende kandidater til nominasjonskomiteens lister.
- 22. mai skal kandidatlisten godkjennes.
- Se Valghåndbok 1 for informasjon om supplerende nominasjon.

Nye frister (felles for alle valg)

- 1. februar: Oppnevning av nominasjonskomite
- 31. mars kl. 12:00: Innlevering av listeforslag
- 2. mai: Godkjenning av valglister til MR-valg
- 22. mai: Godkjenning av supplerte kandidater
- 30. juni: Skjæringsdato for manntallet
- 10. august – 6. september: Forhåndsstemming
- 6. september: Oppnevne stemmestyre
- (10.–) 11. september: Valgting
- 12. september: Stemmestyrets protokoll ferdig

Menighetsrådsvalg og nominasjon

- Nominasjonsfasen høst 2022 - 31.mars 2023

Hvem skal velges til menighetsrådet

- Det skal velges:
  - 4, 6, 8 eller 10 medlemmer
  - 3, 4, 5 varamedlemmer
  - Bør ha minst 40 prosent kvinner/menn og 20 prosent unge under 30 år

Nominasjonskomite til menighetsrådvalg

- **Valgstyret (= menighetsrådet)** setter i gang nominasjonsarbeidet og arbeidet med valget.
  - Valgstyret har ansvar for forberedelse og ledelse av valget.
- Valgstyret **oppnevner** en nominasjonskomité på minimum tre medlemmer innen 1.februar
- Rekruttering til nominasjonskomite
- Nominasjonskomitéen har ansvaret for å utarbeide:

«Nominasjonskomiteens liste»

Mål for nominasjonsarbeidet

- å legge grunnlaget for en god sammensetning av menighetsrådet
- å finne frem til kandidater som kan gjøre en god jobb
- å finne kandidater som er villige til å påta seg vervet
- få flere kandidater enn sist (unntatt der man hadde nådd maksimum antall kandidater sist)
- få 20 prosent kandidater under 30 år

Finne aktuelle kandidater - hvem er valgbare?

- Medlemmer, 18 år innen årets slutt og bor i soknet.
- Interesserte personer som er villige til å gjøre en innsats.
- Bredt ut for å få innspill fra ulike hold om aktuelle personer som kan spørres.
- Ikke bare spørre de aktive i menigheten, men forsøke å finne frem til nye personer.
- Motivere til gjenvalg.

Nominasjon menighetsråd

- Undertegnet av 10 stemmeberettigede, dvs. nominasjonskomiteens medlemmer og noen andre forslagsstillere.
- Frist for ferdig listeforslag: kl.12, 31. mars 2023
- Kandidatene skal settes opp i prioritert rekkefølge.
- Det kan komme listeforslag fra andre grupperinger, men det er ikke vanlig.

1. KRISTIAN HAAVE, 58 år, KONGSVEGEN, SØR-FRON,
2. AUD ELINOR MOHEIM, 58 år, PYNTABERGVEGEN, SØR-FRON,
3. BERIT BRENDEN BREDLI, 43 år, , ESPEDALEN,
4. KARL OLAV OLSEN, 70 år, MOARUSTA, SØR-FRON,
5. EDDA BORGEN, 54 år, BERGEVEGEN, SØR-FRON,
6. INGER ELISABETH PEDERSEN, 54 år, , SØR-FRON,
7. JENS OVE ISUMHAUGEN, 37 år, NORDRE LIAVEGEN, SØR-FRON,
8. TINE ELISABETH SLANG, 54 år, HUNDORPGEILEN, SØR-FRON,
9. NILS MARTIN VOLDBERG, 52 år, , SØR-FRON,
10. SYNNØVE BØ HANSEN, 59 år, FLATMOSVINGEN, SØR-FRON,
11. IVAR HOVDEN, 49 år, , SØR-FRON,
12. HELEN SVELLE, 40 år, SVELLEVEGEN, SØR-FRON,
13. EIVIND HOLEN, 64 år, HOLSVEN, SØR-FRON,
14. ANNE MARIE ÅNSLØKKEN, 56 år, KVARVVEGEN, SØR-FRON,
15. JOHN ARNE FOSSEHAGEN, 51 år, KASJETTVEGEN, SØR-FRON,

Viktigste krav til listeforslag fra nominasjonskomiteen

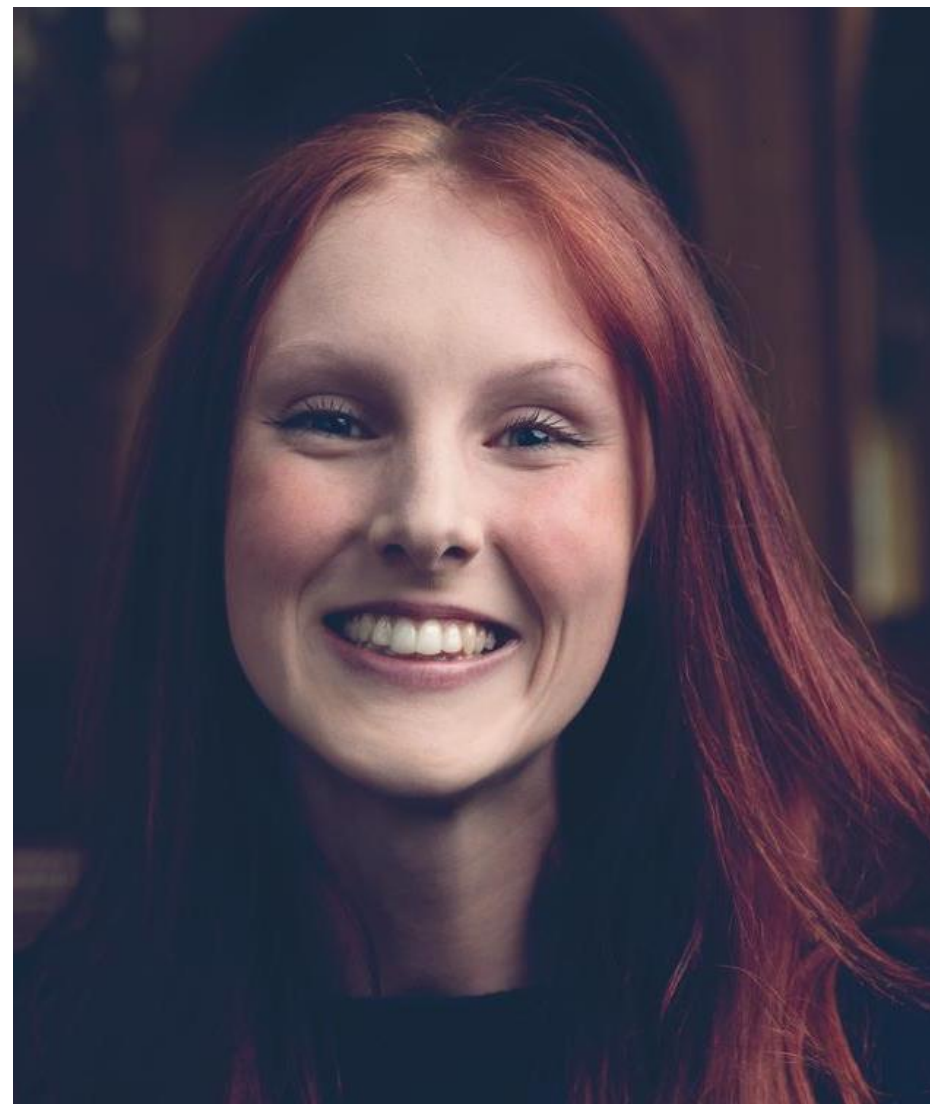
- Minst så mange kandidater som det skal velges medlemmer og varamedlemmer. Dvs. 4, 6, 8 eller 10 + varamedlemmer.
- Undertegnet av 10 stemmeberettigede, dvs. nominasjonskomiteens medlemmer og noen andre forslagsstillere.
- **Bør** ha minst 40 prosent kvinner/menn og 20 prosent unge under 30 år.
- Oppgi tillitsvalgt (vanligvis komiteens leder) med vara.

Kommunikasjon om kirkevalget

Målsettinger for kirkevalgkommunikasjon

- **Gjøre valget kjent** for velgerne (vet ikke om valget og kandidater)
- **Bedre kirkens omdømme** (kirkens innsats på ukjente områder)
- **Mobilisere kandidater** til å stille til valg (Vil du ha et godt råd)
- **Mobilisere medlemmer** til å avgi stemme (er medlem, vil påvirke)
- **Evt bonus:** gjøre medarbeidere stolte av kirken!

Kommunikasjonshjelp i nominasjonsfasen

RESSURSBANKEN

🔍

TROSOPPLÆRING (429)   DIAKONI (61)   KOMMUNIKASJON (55)   GLOBAL KIRKE (2)   DIGITALE VERKTØY   GUDSTJENESTELIV (40)   KULTUR (13)   OPPTAK FRA WEBINARER

Filtrer på tema ▼   Filtrer på alder ▼

Kirkevalget – kommunikasjon

I denne ressursen finner du det du trenger for å kommunisere godt og bredt rundt kirkevalg, både i nominasjonsfasen (finne kandidater til rådene) og valg- og mobiliseringsfasen (motivere velgere til å avgi stemme). Informasjon til velgere om valget ligger på kirkevalget.no

Alder	Varighet	Laget av	Oppdatert 27. oktober 2022
-------	----------	----------	-------------------------------

Kommunikasjon om kirkevalg

I denne ressursen finner du informasjon og materiell for å kommunisere rundt kirkevalget i 2023.

Her er ressurser til ulike faser og med forskjellig fokus. Nominasjonsfasen dreier seg om å mobilisere medlemmer til å stille til valg. Kommunikasjonsressursene til denne fasen

- BESKRIVELSE
- LOGO
- BILDER
- NOMINASJONSFASEN

Nasjonale kampanjer som kommer:

- **Nominasjonskampanjen** «Vil du ha et godt råd» - tilpasses lokalt
- **Omdømmekampanje** vår/sommer «Rom for deg»
- Om **digital forhåndsstemming** fra 10. aug.
- **Bruk stemmeretten:** Vil du ha et godt råd, så gi din stemme.

Lag en kommunikasjonsplan

- **HVEM:**

Avklar **kommunikasjonsansvarlige** i menighet og fellesråd.

- **HVA:**

Bruk nasjonale ressursene, følg oppskriftene!

- **HVOR:**

Nettsider og sosiale medier: om valget, nominasjonsfasen, om kandidatene, om stemmegivning.

Menighetsblad: om valget og intervju med rådsmedlemmer.

Sommernummer: om kandidatene.

Lokale medier: pressemeldinger om valg i nominasjonsfasen og stemmefasen, annonsere etter kandidater.

Snakk om valget!

- I stab og råd
- Blant frivillige
- Konstruktivitet
- Ha en positiv tone 😊
- Stolthet over kirkedemokratiet!

Pause

Etter pause:

[Kulla pastorat - "The Movie" - YouTube](#)

Bruk Ressursbanken!

www.ressursbanken.kirken.no

Bispedømmerådsvalet

Bispedømmerådsvalet

- Soknet sine valmedarbeidarar er sentrale og viktige i gjennomføringa av bispedømmerådsvalet.

Kven sit i bispedømmerådet?

I bispedømmerådet er det:

- 7 leke medlemmar
- 1 lek kyrkjeleg tilsett medlem (tilsette)
- 1 geistleg medlem (prestar i off. teneste)
- Biskopen (fast medlem)

Tre ulike val til eitt råd:

- Val av leke medlemmar
- Val av lek kyrkjeleg tilsett medlem
- Val av geistleg medlem (prest)

Kva gjer bispedømmerådet?

Arbeidsgjevar for prestar og bispedømmeadministrasjonen

Tilsetjing av prestar og prostar

Fordeler presteressursar mellom sokna

Styrer bispedømmet sin økonomi

Fordeler OVF-midlar

Forvaltar trusopplæringa – godkjenning og inspirasjon

Leier regionale fellestiltak

Gjev fagleg støtte og rettleiing til sokna

Bindeledd mellom nasjonale og lokale kyrkjelege organ.

Samanslåing/regulering av sokn.

Kyrkjemøtet

Noen glimt fra Kirkemøtet 2021

Bispedømmerådsvalet er også eit kyrkjemøteval.

Kva gjer Kyrkjemøtet ?

- Kyrkjemøtet er det øvste demokratiske, representative organet i Den norske kyrkja.
  - Den norske kyrkja sitt "Storting"
- "Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felles kirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene, og det skal fremme samarbeidet innen Den norske kirke."
- Vedtek ordningar som gjeld for heile kyrkja
  - Kyrkjeleg organisering
- Vedtek gudstenesteordning og andre liturgiar
  - Avgjer lærespørsmål
- Fastjing av retningsgjevande planar og program for kyrkja

Nominasjonskomitear til bispedømmerådsvalet

- Tre nominasjonskomitear i Stavanger bispedømme:
  1. Nominasjonskomité ved val av leke medlemmar
    - Val av prostiet sin representant i kveld
  2. Nominasjonskomité ved val av prest
  3. Nominasjonskomité ved val av lek kyrkjeleg tilsett

Nominasjonskomité for val av leke medlemmar

- Nominasjonskomité for val av leke medlemmar
  - Ni medlemmar, ein frå kvart prosti + ungdomsrådsrepresentant
- Sokneråda, ungdomsrådet og nominasjonskomiteens medlemmar kan fremme kandidatar til lista.
- Nominasjonskomiteen bør tilstrebe breidde i kandidatene sine syn på aktuelle kyrkjelege spørsmål

«Nominasjonskomiteens liste»

Nomineringsgrupper kan stille lister

- Andre «parti»
- I 2019 var det tre lister i Stavanger bispedømme
- 2. januar 2023: Frist for registrering av nomineringsgrupper
- Sokneråda kan kome med forslag til kandidatar til alle listene i valet
- Frist: 1.februar

**SOKNERÅDA OG UNGDOMSRÅDET KAN FREMME FORSLAG
TIL KANDIDAT TIL ALLE LISTENE**

Ein god kandidat til bispedømmerådet...

- Vil vere med på å forme den demokratiske folkekyrkja. (Neste periode er svært viktig og det er no det ein kan påverka)
- Glad i kyrkja og har engasjement
- Av alle aldersgrupper og begge kjønn
- Engasjert i eigen kyrkjelyd
- Erfaring frå arbeid i råd og styre, i eller utanfor kyrkja
- Evne til å tenkja strategi og prioritering
- Samarbeidsevne

Soknerådets sine oppgaver til bispedømmerrådsvalet

- Kan foreslå inntil fire kandidatar til nominasjonskomiteen si liste innan 1. februar.
  - Brev om dette er sendt ut.
- Foreslå kandidatar til nomineringslistene.
  - Brev om dette er sendt ut.
- Vere lokal valadministrasjon for bispedømmerrådsvalet.

Ymse

Felles sokneråd for fleire sokn

- Eigne reglar: «Regler om ordning for felles menighetsråd»
- Sak i sokneråda
- Soknemøta skal uttale seg
- Frist: 31.01.2023 for handsaming i bispedømmerådet
- Ta kontakt dersom dette er aktuelt.

Endring av talet på medlemmar i soknerådet

- 4, 6, 8 eller 10, og soknepresten
- Endring av talet på medlemmar i soknerådet:
  - Vedtak i soknemøtet
  - Frist: Innen 1. mars

Overføring av stemmerett

- Høve til å søkje biskopen om å flytte medlemskapet til eit anna sokn enn der ein bur.
- Mindre restriktivt enn tidlegare
  - Ingen tungtvegande grunnar
- Medlemmet søker biskopen
- Biskopen sender svar med kopi til medlemmet og sokna
- Eige skjema; sjå ressursbanken

Kirkevalget
2023

Skjema 4.1.3: Søknad om overføring av soknetilknytning

Søknaden sendes til biskopen innen:

- For medlemmer som ønsker å stille til valg, bør søknaden være biskopen i hende i god tid, slik at den kan bli behandlet av biskopen innen fristen for innlevering av listeforslag, 31. mars 2023

Om den som søker	
Fullt navn:	
Fødselsdato:	

Fristar

- Søknadsfristar:
  - For dei som ønskjer å stille til val - 31.mars
  - For dei som skal overføre stemmeretten til anna sokn - 25. juni

Grensejusteringar

- Nokre stader skal soknegrenser justerast eller sokn slåast saman.
- Der samanslåing og justeringar er vedtatt, skal valet gjerast etter framtidige grenser.
- Vedtak må være gjort før 31.01.2023.
  - Der vedtak ikkje er gjort, gjeld gamle grenser ved valet.

Korleis hugse alle datoar?

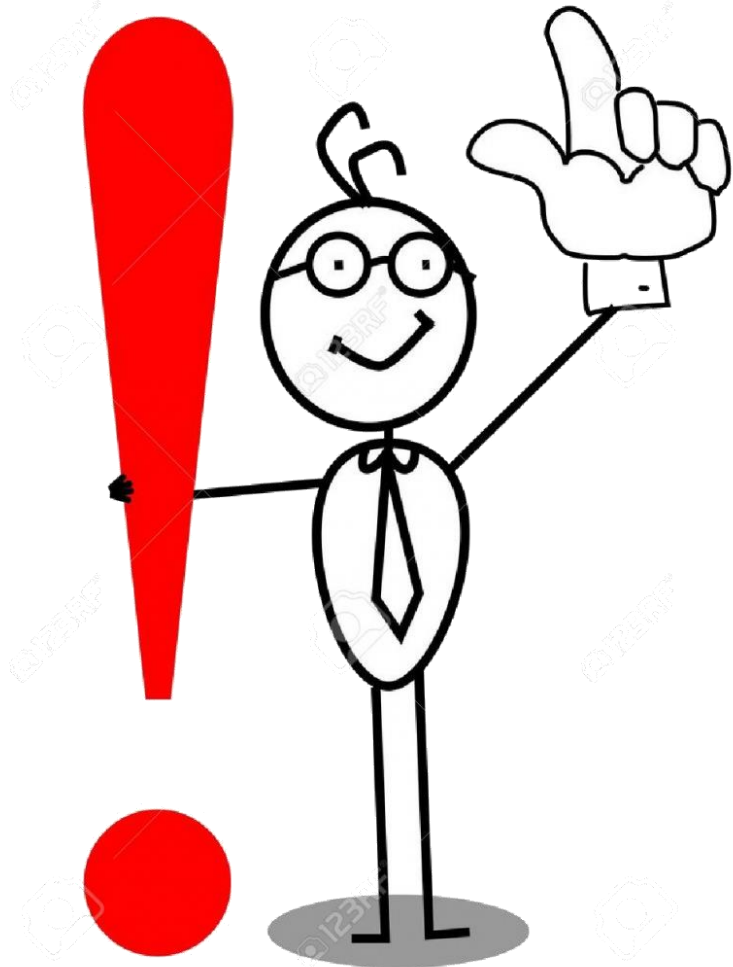
12.2 Sjekkliste for valstyret (nynorsk)

Regelfesta fristar står i vanleg skrift. Anbefalte fristar står i kursiv.

Oppgåver ved val av sokneråd (SR), bispedømeråd (BDR) og Kyrkjemøtet og kyrkjeleg fellesråd (FR)	Frist	Ansvar
Nominasjonsfasen Haust 2022–31. mars 2023		
☐ Delta på møte for val av nominasjonskomité ved BDR/KM-valet	Før 1. februar 2023	SR-leiar el. medlem
☐ Frist for soknerådet for å sende inn forslag til leke kandidatar til bispedømeråd og Kyrkjemøtet	Før 1. februar 2023	SR
☐ Delta på valkurs arrangert av bispedømerådet	Før 1. februar 2023	Valstyret (VS)
☐ Ta kontakt med kommunen (tid for valet og opningstider av vallokale)	Ingen fast frist, men så tidleg som mogleg.	Fellesråd/Kyrkjeverje/VS
☐ Kunngjering av krav til listeforslag	1. februar 2023 (må skje i god tid før 31. mars)	VS
☐ Oppnemning av nominasjonskomité ved SR-val	1. februar 2023	VS
☐ Frist for å registrere nomineringsgrupper ved SR-val	1. februar 2023	Nomineringsgrupper søker til Kyrkjerådet
☐ Lag kommunikasjonsplan	1. februar 2023	Kommunikasjonsansvarleg (Komm)/VS
☐ Frist for soknemøtet sitt vedtak		

Kva er viktigast no?

- Etablere nominasjonskomité for soknerådsvalet.
- Sende inn namn på aktuelle kandidater til val av bispedømmerådet og Kyrkjemøtet.
- Vurdere og søkje om organisatoriske endringar i soknet.

Kva kan bispedømmekontoret bidra med?

- Teamsmøte for administrativt valpersonell
- Opplæring av valfunksjonærer - kurs på Teams
- Valrådgjevar
- Svar på spørsmål:
  - På e-post
  - På telefon

Rådgjevar personal, forvaltning og kirkebygg

MARGRETA VIK STOKKE

917 95 729

ms839@kirken.no

Val av prostiets medlem til nominasjonskomité

- Ein representant frå kvart sokneråd i prostiet
  - Skal velje personar som er spurte på førehand
  - Prosten administrerer og er protokollfører
- Tungenes prosti
  - Prost Tomas Røsbak
- Ytre Stavanger prosti
  - Prost Tor Magne Nesvik
- Domprostiet
  - Prost Stefan Emmerhoff

**LUKKE TIL MED VALARBEIDET OG
GODT KYRKJEVAL !**